

Asikkalan apteekki

Tietosuojaseloste

Asiakastietojen käsittely

1 Rekisterinpitäjä

Asikkalan apteekki

Leena Härmälä

2188158-0

Rusthollintie 1, 17200 VÄÄKSY

03 874 800

asikkalan.apteekki@apteekit.net

1.1 Rekisteriasioiden yhteyshenkilö

Leena Härmälä

Rusthollintie 1, 17200 VÄÄKSY

03 874 800

asikkalan.apteekki@apteekit.net

2 Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Asiakasrekisteriä käytetään kulloinkin voimassaolevan tietosuojalainsäädännön ja muun lainsäädännön mukaisesti. Henkilötietojen käsittely perustuu tietosuojalainsäädännön ohella apteekkitoimintaa koskevaan yksityiskohtaiseen lainsäädäntöön.

Rekisterin henkilötietojen käsittelyn tarkoituksena on apteekin palvelun järjestäminen asiakkaalle. Henkilötietojen käsittely perustuu yleisen tietosuojalainsäädännön ohella apteekkitoimintaa koskevaan yksityiskohtaiseen lainsäädäntöön.

Apteekki käsittelee henkilötietoja toimittaessaan lääkkeitä tai muita hoitotarvikkeita lääkkeen määräämiseen oikeutetun henkilön määräämällä reseptillä. Lääkeostoja käsiteltäessä apteekki vähentää lääkeostojen hinnasta Kelan ja vakuutusyhtiön tai työpaikkakassan maksamia korvauksia.

Lisäksi apteekki tuottaa sopimukseen tai asiakkaan suostumukseen perustuen asiakkaille erilaisia lääkehoitoon liittyviä palveluita. Kanta-asiakkaista keräämme kanta-asiakassopimuksen tai kanta-asiakkaan kulloinkin antaman suostumuksen rajoissa henkilötietoja, joita käytämme asiakaskokemuksen tai palvelumme parantamiseen, kanta-asiakaspostin lähetykseen sekä kanta-asiakasalennusten myöntämiseen.

Tärkeään yleiseen etuun perustuen hoidamme muiden apteekkien kanssa lääkealan valvontaviranomaisten sekä päihdelääkärien kanssa yhdessä suunniteltua apteekkisopimusmenettelyä.

Henkilötietojen käsittely apteekissamme on ehdottoman luottamuksellista. Henkilöstöllä on normaalin salassapitovelvollisuuden lisäksi terveydenhuollon lainsäädäntöön perustuva elinikäinen salassapitovelvollisuus henkilön lääkkeitä ja terveydentilaa koskevien tietojen osalta.

3 Rekisterien nimet

- Lääkemääräysrekisteri
- Laskutuspalvelu
- Annosjakelu
- Asiakkuudenhallinta
- Erityismääräykset
- Apteekkisopimusrekisteri
- Verkkosivut
- Kameravalvonta

4 Rekisterien tietosisältö

Tiedot voivat olla sekä sähköisiä että manuaalisia tallenteita.

4.1 Lääkemääräysrekisteri, laskutuspalvelu, annosjakelu

Rekisteri sisältää tiedot apteekista toimitetuista lääkemääräyksistä sekä tiedot sellaisista ostokerroista, joista asiakas on saanut lääkekorvauksen apteekin kautta apteekkien ja Kansaneläkelaitoksen välisen suorakorvaussopimuksen perusteella. Asiakkaan olleessa annosjakelu- ja/tai laskutusasiakas kirjataan myös laskutustiedot.

Lääkemääräysrekisterissä käsitellään seuraavia henkilötietoja: henkilötunnus, nimi, sairausnumerot, lääkemääräystiedot, maksutiedot (maksusitoumukset, laskutusasiakkaat, runkosopimukset), suostumukset, mahdolliset apteekkisopimus-tiedot, ammattioikeutta koskevat tiedot lääkemääräyksen tekijästä, käsittelijätiedot.

Tietoja yhdistetään sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain (61/2007) perusteella Kansaneläkelaitoksen ylläpitämään valtakunnalliseen Kantapalveluun

4.2 Asiakkuudenhallinta

Lisäksi asiakaspalvelun tukena käytetään farmaseuttisen neuvonnan ja lääketoimitusten tiedonhallinnan työkaluja, jossa yhdistyvät asiakkuudenhallinta sekä erilaiset farmaseuttisessa työssä tarvittavat tietokannat. Asiakkuudenhallinta käyttää hyväkseen lääkemääräysrekisterin tietokantaa ja auttaa farmaseuttia hallitsemaan muun muassa lääkaineiden yhteisvaikutuksia.

4.3 Erityismääräykset

Apteekilla on myös muita lakiin perustuvia tehtäviä, kuten Schengen-todistusten myöntäminen ja myrkyllisten kemikaalien luovuttaminen, jotka edellyttävät henkilötietojen käsittelyä.

Schengen-sopimuksessa säädetään todistuksesta, jolla yksityishenkilön tulee osoittaa mukanaan kuljettamiensa huumaavien tai psykotrooppista ainetta sisältävien lääkkeiden tarpeellisuus matkustaessaan Schengen-alueella. Apteekki voi antaa todistuksen Suomessa vakituisesti asuvalle henkilölle. Tässä yhteydessä apteekki käsittelee seuraavia henkilötietoja: lääkepakkaus, lääkemääräys, matkustusasiakirja, passi tai henkilökortin tiedot. Apteekki ei tallenna tässä yhteydessä tietoja apteekin rekistereihin.

Myrkyllisten ja erittäin myrkyllisten kemikaalien käsittelystä apteekki säilyttää seuraavat tiedot: Nimi, osoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite, kemikaalin nimi ja määrä sekä käyttötarkoitustiedot.

4.4 Apteekkisopimusrekisteri

Reseptinkäsittelyn yhteydessä käsittelemme henkilötietoja myös ns. Apteekkisopimusmenettelyssä. Apteekkisopimusmenettelyllä tarkoitetaan henkilön ja hänen lääkärinsä yhdessä tekemää lääkehoitosopimusta, jonka tehtävänä on auttaa päihde- tai lääkeriippuvuudesta kärsiviä potilaita vierottumaan suunnitelmallisen lääkehoidon avulla. Allekirjoittamalla apteekkisopimuksen potilas sitoutuu menettelyyn, jossa väärinkäyttöön soveltuvia lääkevalmisteita määrätään vain yhden lääkärin tai hoitopaikan toimesta ja niitä voi noutaa vain yhdestä potilaan itse valitsemastaan apteekista.

Potilaan allekirjoittaman apteekkisopimuksen perusteella sopimukseen kirjattu apteekki voi

- tallentaa tiedot hänen apteekkisopimuksestaan asiakasrekisteriinsä,
- välittää tietoa hänen tilanteestaan hoitavalle lääkärille sekä
- tiedottaa hoitosopimuksen olemassaolosta muita apteekkeja tietoturvalisella tavalla Apteekkien välisessä tiedonvälityksessä apteekkien välillä käytetään ns. Apteekkisopimusjärjestelmää, jossa kukin järjestelmään liittynyt apteekki toimii rekisterinpitäjänä omien apteekkisopimusasiakkaiden

henkilötietojen osalta. Järjestelmän teknisestä ylläpidosta huolehti apteekin toimeksiannosta Suomen Apteekkariliito. Järjestelmään kirjataan sopimuspotilaan henkilötunnus sekä sopimuksen alkamis- ja päättymistiedot. Apteekkisopimuksen päätyttyä kaikki sopimukseen liittyvät tiedot poistetaan.

Apteekin reseptinkäsittelyjärjestelmä tarkistaa automaattisesti kaikkia ns. PKV- ja huumausainelääkkeitä sisältäviä reseptejä toimittaessa Apteekkisopimusjärjestelmästä, onko käsiteltävän reseptin haltijalla voimassa olevaa apteekkisopimusta jossakin järjestelmässä mukana olevassa apteekissa. Mikäli henkilöllä on sopimus toisen apteekin kanssa, käsittelijä saa tästä ilmoituksen ja ohjaa henkilön hakemaan lääkkeen sopimusapteekista. Kyselyitä tai niiden tuloksia ei tallenneta apteekkiin eikä Apteekkisopimusjärjestelmään.

4.5 Verkkosivut

Apteekin Internet- ja verkkokauppasivustojen käyntitiedot voidaan tallentaa järjestelmäämme evästeiden kautta. Tallentamisen tarkoituksena on kohdentaa asiakkaalle paremmin kiinnostavia viestejä sekä parantaa asiakaskokemusta ja kehittää palvelua. Evästeiden käyttäminen näihin tarkoituksiin edellyttää aina asiakkaan antamaa suostumusta. Emme käytä evästeiden avulla kerättyä profiloitietoa sinua koskevan päätöksenteon perusteena.

4.6 Kameravalvonta

Suoritamme tiloissamme turvallisuuden ja oikeusturvan varmistamiseksi kameravalvontaa. Kameravalvontatiedot sisältävät tiedot kameroiden valvonta-alueella liikkuvista henkilöistä. Videokuvan lisäksi rekisteriin tallentuu tapahtumien päivämäärä ja kellonaika. Henkilöiden puhetta emme kameravalvonnan yhteydessä tallenna.

Kameravalvonnan tallenteista syntyvän rekisterin tietosisältö on asianmukaisesti suojattu ja pääsy tallenteisiin on vain sellaisilla apteekin tai palveluntarjoajan henkilöstön jäsenillä, joiden työtehtävien kannalta se on välttämätöntä. Kameravalvontatallenteet voidaan luovuttaa viranomaisille rikosepäilyn seurauksena sovellettavaa lainsäädäntöä noudattaen.

5 Säännönmukaiset tietolähteet

- Kansaneläkelaitoksen Kanta-palvelun tiedot
- Kansaneläkelaitoksen suorakorvaustiedot
- asiakkaan, omaisen tai edunvalvojan antamat tarpeelliset terveystiedot
- työntekijän havaintoihin liittyvät asiakkaan hoitamiseen liittyvät tiedot
- asiakkaan suostumuksella tai asiakkaan kanssa tehdyn sopimuksen saadut tiedot

6 Tietojen luovutukset ja tietojen siirto

6.1 Kela ja muut viranomaiset

Tietoja yhdistetään sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain (61/2007) perusteella Kansaneläkelaitoksen ylläpitämään valtakunnallisiin palveluihin. Näitä palveluita ja niiden tarjoajia ovat reseptikeskus, sairausvakuutuskorvaus ja toimeentulolaskutus sekä vakuutusyhtiöt.

Järjestelmä tarkistaa Valviran ylläpitämästä sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilörekisteristä ammattioikeutta koskevia tietoja.

6.2 Annosjakelu

Apteekin tarjoamaa annosjakelupalvelua käyttävä asiakas saa lääkkeensä apteekista koneellisesti pakattuna kerta-annospusseihin kahdeksi viikoksi kerrallaan. Palvelu perustuu asiakkaan ja apteekin väliseen sopimukseen. Sopimukseen perustuen apteekki siirtää annosjakeluasiakastaan tietoja (nimi, henkilötunnus ja lääkitystiedot) annosjakelutoimittajalleen Pharmac Oy:lle.

6.3 Apteekkisopimusrekisteri

Potilaan allekirjoittaman apteekkisopimuksen perusteella sopimukseen kirjattu apteekki voi

- tallentaa tiedot hänen apteekkisopimuksestaan asiakasrekisteriinsä,
- välittää tietoa hänen tilanteestaan hoitavalle lääkärille sekä
- tiedottaa hoitosopimuksen olemassaolosta muita apteekkeja tietoturvaisella tavalla

Apteekkien välisessä tiedonvälityksessä apteekkien välillä käytetään ns.

Apteekkisopimusjärjestelmää, jossa kukin järjestelmään liittynyt apteekki toimii rekisterinpitäjänä omien apteekkisopimusasiakkaiden henkilötietojen osalta. Järjestelmän teknisestä ylläpidosta

huolehtii apteekin toimeksiannosta Suomen Apteekkariliitto. Järjestelmään kirjataan sopimuspotilaan henkilötunnus sekä sopimuksen alkamis- ja päättymistiedot. Apteekkisopimuksen päätyttyä kaikki sopimukseen liittyvät tiedot poistetaan.

Menettelyssä on välttämätöntä käsitellä myös muiden kuin Apteekkisopimusasiakkaiden tietoja. Päihde- ja lääkeriippuvuus on merkittävä yhteiskunnallinen ongelma, jolloin menettelyllä saavutettava tärkeä yleinen etu puoltaa menettelyn järjestämistä em. tavalla. Menettelyyn on saatu lainsäädäntöön perustuva tuki myös terveydenhuollon poliittisesta ohjauksesta ja toimeenpanosta vastaavalta Sosiaali- ja terveysministeriöltä. Apteekin reseptinkäsittelyjärjestelmä tarkistaa automaattisesti kaikkia ns. pkv- ja huumausainelääkkeitä sisältäviä reseptejä toimitettaessa Apteekkisopimusjärjestelmästä, onko käsiteltävän reseptin haltijalla voimassa olevaa apteekkisopimusta jossakin järjestelmässä mukana olevassa apteekissa. Mikäli henkilöllä on sopimus toisen apteekin kanssa, käsitelijä saa tästä ilmoituksen ja ohjaa henkilön hakemaan lääkkeen sopimusapteekista. Kyselyitä tai niiden tuloksia ei tallenneta apteekkiin eikä Apteekkisopimusjärjestelmään.

6.4 Laskutuspalvelut Ropo Capital Oy (Receptum)

Apteekki voi tarjota asiakkailleen laskutuspalvelua. Laskutuspalvelun tarjoaja on Ropo Capital Oy. Palvelu perustuu sopimukseen asiakkaan kanssa. Reskontrajärjestelmiin tallennamme tiedot laskutus-, maksu- ja perintätapahtumista. Laskutuspalveluasiakkaan tiedoista siirretään laskutuskumppanille seuraavat tiedot: nimi, laskutusosoite, ostettujen tuotteiden tiedot.

Palvelussa laskuaineistot käsitellään ja toimitetaan vastaanottajille operaattoreiden välitysverkoston välityksellä, pankkien kautta tai tulostetaan paperille, kuoritetaan ja postitetaan kirjeenä. Siirtoaineisto on Finvoice -standardin mukainen ja siirretään eräajona apteekista Receptumiin ja edelleen eräajona RopoCapitalille. Aineiston siirtoon käytetään suojattuja siirtoyhteyksiä. Kaikki palvelussa käytetyt palvelimet sijaitsevat Suomessa. Tietoa ei siirretä missään tilanteessa EU-alueen ulkopuolelle.

7 Henkilötietojen säilytysaika ja hävittäminen

7.1 Tietojen säilyttäminen

Reseptitiedot

Reseptitiedot ovat järjestelmässä käytettävissä 13 kuukautta. Tätä vanhempia tietoja ei ilman asiakkaan lupaa saa käyttää muuhun kuin valvontaviranomaisten edellyttämiin tarkoituksiin. Valvontatoiminnassa tarvittavia tietoja voidaan säilyttää 5 vuoden ajan. (Tietosuojavaltuutetun kannanotto Dnro 793/41/97, 21.10.1999). Apteekilla on lakisääteinen velvoite säilyttää Reseptipäiväkirja (Fimean määräys 2/2016: Lääkkeiden toimittaminen, säilytysaika 5 vuotta).

Tiliasiakasrekisteri (laskutusasiakasrekisteri)

Apteekki säilyttää tietoja niin pitkään kunnes saa ilmoituksen tiliasiakkuuden loppumisesta ja asiakas on tilisopimukseen perustuen maksanut kaikki laskut.

Annosjakelurekisteri

Apteekki säilyttää tietoja niin pitkään kunnes saa ilmoituksen annosjakelun loppumisesta.

Laskutuspalvelun tietojen säilytys ja elinkaari

Aineisto lähetetään apteekista Receptumin palvelimelle. Aineistot siirretään Receptumin palvelimelta edelleen RopoCapitalille puolen tunnin välein, jonka jälkeen aineistot salataan ja arkistoidaan Receptumin palvelimella. Salattua aineistoa säilytetään Receptumin palvelimella 3 kuukautta, jonka jälkeen aineistot tuhotaan. Tässä ajassa laskutustapahtumat on laskutettu apteekilta ja laskun eräpäivä ohitettu, eikä jälkiselvityksiä varten aineistoa enää ole tarvetta säilyttää.

RopoCapital säilyttää aineistoa 3 kuukautta sen saapumisesta. Aineistoista sekä koko tuotannosta on olemassa lisäksi varmuuskopio, jolloin RopoCapitalin on mahdollista palautua 12 kk ajassa taaksepäin. Varmuuskopioilta ei ole mahdollista poistaa tietoja, jonka takia tiedot poistuvat kohtuullisessa ajassa automaattisesti.

Kemikaalien vähittäismyynti

Apteekilla on lakiin perustuva tietojen säilytysvelvollisuus apteekista toimitetuista kemikaalien vähittäismyyntistä. Apteekki säilyttää tiedot viisi vuotta.

Schengentodistukset

Apteekilla on lakiin perustuva säilytysvelvollisuus. Säilytysaika on vuosi todistuksen voimassaoloajan päättymisestä.

Kameravalvonta

Kameravalvonnan tallenteita säilytetään kaksi viikkoa, jonka jälkeen tiedot poistuvat automaattisesti.

Työntekijöiden henkilötiedot

Työntekijän henkilötietoja säilytetään niin pitkään, kuin niitä tarvitaan työsuhteeseen liittyvien oikeuksien ja velvollisuuksien hoitamiseksi. Tämän jälkeen tiedot poistetaan. Tietoja säilytetään henkilöstöhallinnon tarpeisiin 5 vuotta työsuhteen kestäessä ja 5 vuotta työsuhteen päättymisestä. Taloushallinnon tarpeisiin tietoja säilytetään osana kirjanpitoaineistoa vähintään 10 vuotta. Säilytystarve arvioidaan viiden vuoden välein.

7.2 Tietojen hävittäminen

Tiedot hävitetään niiden määritellyn säilytysajan päätyttyä niin, etteivät ne joudu ulkopuolisten saataville.

8 Rekisterin suojauksen periaatteet

Kaikkia rekisterissä olevia tietoja käsitellään luottamuksellisesti.

8.1 Rekisterin suojaus

Apteekki toteuttaa asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet henkilötietojen käsittelytoimintojen yhteydessä erityisesti henkilötietojen tietoturvaloukkauksilta suojautumiseksi. Ainoastaan apteekin henkilöstöllä ja apteekin valitsemalla tietojärjestelmätoimittajalla alihankkijoineen on pääsy järjestelmään.

Henkilöstöä ja alihankkijoita koskee sopimusperusteinen ja/tai lakisääteinen salassapitovelvollisuus. Järjestelmän käyttöön ja käsittelyyn oikeutettuja ovat ainoastaan sellaiset henkilöt, jotka työnsä puolesta tarvitsevat henkilötietoja. Järjestelmän käyttö vaatii henkilökohtaista tunnusta ja vahvaa salasanaa.

9 Rekisteröidyn oikeudet

9.1 Oikeus saada pääsy tietoihin

Rekisteröidyillä on oikeus saada pääsy omiin henkilötietoihinsa. Rekisterinpitäjänä apteekin on rekisteröidyn pyytäessä ilmoitettava, käsitelläänkö häntä koskevia henkilötietoja vai ei. Rekisterinpitäjän on toimitettava jäljennös käsiteltävistä henkilötiedoista rekisteröidylle pyydettyäessä myös sähköisessä muodossa.

9.2 Henkilötietojen oikaiseminen ja poistaminen

Rekisteröity voi pyytää virheellisen tiedon korjaamista. Havaitun virheellisen tiedon voimme korjata saatuaamme oikean tiedon sinulta tai muusta luotettavasta lähteestä.

Rekisteröidyllä on oikeus saada itseään koskevat henkilötiedot poistetuksi rekisteristä sovellettavassa tietosuojalainsäädännössä säädettyjen edellytysten täyttyessä.

9.3 Oikeus käsittelyn rajoittamiseen ja vastustamisoikeus

Rekisteröidyllä on oikeus vaatia rekisterinpitäjää rajoittamaan henkilötietojensa käsittelyä sovellettavassa tietosuojalainsäädännössä säädettyjen edellytysten täytyessä.

Rekisteröidyllä on oikeus vastustaa henkilötietojensa käsittelyä suoramarkkinointia varten.

9.4 Oikeus peruuttaa antamansa suostumus

Rekisteröidyllä on oikeus peruuttaa tai muuttaa antamaansa suostumusta milloin tahansa. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritettun käsittelyyn lainmukaisuuteen.

9.5 Automaattinen päätöksenteko

Rekisteröidyllä on oikeus olla joutumatta sellaisen päätöksen kohteeksi, joka perustuu pelkästään automaattiseen käsittelyyn, kuten profilointiin, ja jolla on häntä koskevia oikeusvaikutuksia tai joka vaikuttaa häneen vastaavalla tavalla merkittävästi.

Edellä olevaa ei sovelleta, jos päätös on välttämätön rekisteröidyn ja rekisterinpitäjän välisen sopimuksen tekemistä tai täytäntöönpanoa varten tai perustuu rekisteröidyn nimenomaiseen suostumukseen taikka jos päätös on hyväksytty rekisterinpitäjään sovellettavassa lainsäädännössä.

9.6 Henkilön oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen

Rekisteröidyllä on oikeus saada suostumuksensa tai rekisterinpitäjän kanssa olevan sopimuksen perusteella käsitellyt henkilötietonsa siirrettyä suoraan rekisterinpitäjältä toiselle, mikäli se on teknisesti mahdollista.

9.7 Oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle

Rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle (Tietosuojavirasto, Ratapihantie 9, PL 800, 00521 Helsinki tai tietosuoja@om.fi), jos apteekki ei rekisterinpitäjänä ole noudattanut toiminnassaan soveltuvaa tietosuojasääntelyä.

9.8 Yhteydenotot

Kaikissa henkilötietojen käsittelyyn liittyvissä kysymyksissä ja omien oikeuksien käyttämiseen liittyvissä tilanteissa autamme sinua mielellämme. Yhteydenotot pyydämme kirjallisena postitse tai sähköpostilla toimitettuna. Yhteystiedot löydät kohdasta 1. Rekisterinpitäjä.